

1 In the previous דף we learned a מחלוקת of נורי בן יוחנן and the חכמים whether a sleeping person acquires a שבת תחום. אמר רבי יעקב בר אידי אמר רבי יהושע בן לוי הלכה כרבי יוחנן בן נורי - We pasken like נורי בן יוחנן that a sleeping person is קונה שביטה, and acquires a תחום of 2000 אמות.

The גמרא offers three explanations of why it was necessary to state this explicitly after we already have a general rule of - הלכה כדברי המיקל בעירוב

We always follow the more lenient opinion in עירובין הלכות.

2 First, had we only said כרבי יוחנן בן נורי we may have thought to follow his opinion

- בין לקולא בין לחומרא

Both leniently - regarding the sleeping person having 2000 אמות to move about, as opposed to being restricted to 4 אמות -

And stringently - regarding

הפקדון חפצי - that an ownerless object is limited to its תחום, as opposed to following its eventual owner.

Therefore, he said הלכה כדברי המיקל בעירוב - that we only pasken like נורי בן יוחנן where it results in a קולא.

Had we only said הלכה כדברי המיקל בעירוב - we may have thought that this is only true where the disputants are equal - יחיד במקום יחיד ורבים במקום רבים -

Either 2 individuals or 2 groups - But where we have a יחיד במקום רבים -

an individual versus a group, we do NOT follow his lenient opinion - rather the more stringent view of the many.

Therefore, he also said כרבי יוחנן בן נורי - that we DO follow even an individual's lenient opinion.

מדרבנן disagrees with this explanation, because עירובין is מדרבנן and he holds that in all issues מדרבנן we always follow the more lenient view, regardless if it is a יחיד or רבים.

The גמרא disproves Rava's assertion from two sources where we follow the רבים even לחומרא:

3 -1- רבי rules leniently like the יחיד דעת רבי. Once רבי realized that the רבים disagree with רבי אלעזר he indicated that he would not have paskened this way, but will let his decision stand, because בשעת הדחק עליו לסמוך - כד רבי הוא רבי אלעזר לסמוך עליו בשעת הדחק. We may rely on R' Elazar in extenuating circumstances. Apparently, Rebbe held that we generally follow the majority opinion, even though the הלכה in question is only מדרבנן.

-2- a Braisa regarding שמועה רחוקה - a person who found out about his relative's death more than thirty days after it happened - where עקיבא ר' takes the more lenient view of אחד יום אחד - Only one day of mourning is observed, and the חכמים say; ושלשים ושבעה - The full 7 and 30 day periods of mourning must be observed. Upon which ר' יוחנן said;

כל מקום שאתה מוצא יחיד מיקל ורבים מחמירין הלכה כדברי המחמירין - Wherever you find a dispute of a lenient view of a יחיד and the stringent view of the רבים, we rule like the stringent view of the רבים -

view זהו מן שאע"פ שרבי עקיבא מיקל וחכמים מחמירין הלכה כדברי ר' עקיבא

1



תחום שבת
אמר רבי יעקב בר אידי
אמר רבי יהושע בן לוי
הלכה כרבי יוחנן בן נורי
SLEEPING PERSON
קונה שביטה
Why was it necessary after we already have a general rule
הלכה כדברי המיקל בעירוב

2

1st

Had we only said הלכה כרבי יוחנן בן נורי

בין לחומרא חפצי הפקדון קוננין שביטה

בין לקולא Sleeping person having 2000 אמות

הלכה כדברי המיקל בעירוב

Had we only said הלכה כדברי המיקל בעירוב

יחיד במקום רבים We do not follow

יחיד במקום יחיד ורבים במקום רבים

הלכה כרבי יוחנן בן נורי disagrees רבא

All issues מדיבנן לקולא

3

רב מלילא רבי

שמועה רחוקה

חכמים נוהגת שבעה ושלשים

ר' עקיבא אינה נוהגת אלא יום אחד

רבין רבי אלעזר כד רבי הוא לסמוך עליו בשעת הדחק

רב רבי אלעזר צ"ע יחיד

Upon which ר' יוחנן said
כל מקום שאתה מוצא יחיד מיקל ורבים מחמירין הלכה כדברי המחמירין המרובים
הוין מן שאע"פ שרבי עקיבא מיקל וחכמים מחמירין הלכה כדברי ר' עקיבא



4 With the exception of the above Halacha, where we follow 'ר' אבילות - because -
 because -
 - הלכה כדברי המיקל באבל
 We always follow the opinion of the מיקל in the laws of אבילות.
 The implication is that in other areas of הלכה that are מדרבנן we follow the ר' לחומרא!
 The only 2 exceptions are;
 -1- הלכה כדברי המיקל בעירוב -
 -2- הלכה כדברי המיקל באבל -

4

All issues מדיבנן
רבים לחומרא
 The only 2 exceptions are
 הלכה כדברי המיקל **באבל**
 הלכה כדברי המיקל **בעירוב**

5 הלכה כר' יוחנן בן נורי explicitly - Rav Papa gives a second approach to explain why we had to state explicitly נורי.
 We may have thought that the rule of בעירוב only applies to עירובי חצירות but not to עירובי תחומין, which are generally more חמור - more stringent.

5

2nd
 רב פפא אמר
 We may have thought that...
 הלכה כדברי המיקל
בעירוב
 עירובי תחומין (marked with a red X)
 עירובי חצירות (marked with a green checkmark)
 הלכה כר' יוחנן בן נורי

6 רב אשי gives a third and final answer that we may have thought הלכה כדברי המיקל בעירוב only applies to עירובי תחילת עירוב, but not to עירובי תחילת עירוב - establishing an עירוב in the first place.
 We find this distinction regarding the minimum amount of food needed for עירובי תחומין, which is required only for עירובי תחילת עירוב - a new עירוב, but -
 - עירובי תחילת עירוב - שיורי עירוב אפילו כל שהוא
 The remainder of an existing עירוב is valid even with just tiny amounts of food.

6

3rd
 רב אשי
 We may have thought that...
 הלכה כדברי המיקל
בעירוב
 עירוב תחילת עירוב (marked with a red X)
 שיורי עירוב (marked with a green checkmark)
 הלכה כר' יוחנן בן נורי



7 The Gemara goes on to teach some guidelines of פסק - deciding Halachic disputes in the Mishnah:

הלכה כר' עקיבא מחבירו וכרבי יוסי מחבירו וכרבי יוסי מחבירו וכרבי יוסי מחבירו
 We pasken like ר"ע and like רבי versus individuals only, but not versus many - But we do pasken like רבי יוסי even versus רבים.

There are three approaches as to how strongly we follow these guidelines:

- 1- רבי אסי אמר הלכה - we actually pasken this way.
- 2- רבי חייא בר אבא אמר מטין - in certain cases we pasken this way but do not declare these rules publicly.
- 3- רבי יוסי ברבי חנינא אמר נראין - it seems that we should follow these rules but we are not sure enough to rely on them in all cases.



8 The Gemara next teaches how to pasken when particular תנאים disagree:

We pasken like

ר' מאיר vs. ר' יהודה

ר' יוסי vs. ר' יהודה - and certainly

ר' מאיר vs. רבי יוסי

Since we pasken like ר' יהודה vs. ר' שמעון, we certainly follow

ר' יוסי vs. ר' שמעון.

The Gemara leaves unresolved how we pasken when ר' מאיר and ר' שמעון disagree.



9 מחלוקת רבי rejects these guidelines based on several רבי משרשיא where רב paskens like ר' שמעון, clearly contradicting the rule that we pasken like ר' יהודה versus ר' שמעון!

However, the Gemara rejects all these proofs;

- היכא דאתמר אתמר היכא דלא אתמר לא אתמר

Where we have explicit rulings of אמוראים to pasken like a certain opinion, we do not follow these guidelines.

Where we do not have a specific ruling, we DO follow these guidelines.

9 ר' משרשיא rejects these guidelines
 Based on several מחלוקת רבי יהודה ורבי שמעון where רב paskens like ר' שמעון
 The Gemara rejects all these proofs
 היכא דאתמר אתמר
 היכא דלא אתמר לא אתמר